

OBSAH

Predslov	9
1 Hlavné etapy vývoja ekonómie	11
1.1 Vývoj ekonomického myslenia do vzniku klasickej ekonómie.....	11
1.2 Vznik ekonómie ako samostatnej vedy a jej vývoj do začiatku 20. storočia	11
1.3 Hlavné smery ekonomickej vedy v 20. storočí	13
1.4 Dva hlavné prúdy ekonomickej teórie a neoklasická syntéza.....	16
1.5 Zhrnutie	17
2 Úvod do ekonómie	18
2.1 Pozitívna a normatívna ekonómia	18
2.2 Mikroekonómia a makroekonómia	19
2.3 Čo, ako a pre koho vyrábať	19
2.4 Metódy skúmania a nástrahy v ekonomickom uvažovaní	20
2.5 Zhrnutie	20
3 Základné podmienky výroby tovarov	21
3.1 Prečo ľudia vyrábajú	21
3.2 Výroba a výrobné faktory	21
3.3 Práca a ľudský kapitál	22
3.4 Pôda a prírodné zdroje	22
3.5 Kapitál	23
3.6 Zákon vzácnosti a alternatívne použitie výrobných faktorov	23
3.7 Komparatívna výhoda – základ výmeny tovarov	24
3.8 Hranica výrobných možností	25
3.9 Zákon klesajúcich výnosov	26
3.10 Typy ekonomík	27
3.11 Sociálne trhové hospodárstvo.....	27
3.12 Zhrnutie	28
4 Trh a trhový systém	29
4.1 Subjekty trhu	20
4.2 Typy trhov	30
4.3 Nedostatky a nedokonalosti trhu	31
4.4 Externality	31
4.5 Verejné statky	31
4.6 Zhrnutie	32

5	Trhový mechanizmus a jeho fungovanie.....	37
5.1	Dopyt a krivka dopytu.....	38
5.2	Posun krivky dopytu	34
5.3	Ponuka a krivka ponuky.....	35
5.4	Posun krivky ponuky.....	37
5.5	Trhová rovnováha a rovnovážna cena.....	38
5.6	Proces formovania rovnováhy na trhu	39
5.7	Vplyv zmien ponuky a dopytu na trhový rovnováhu.....	40
5.8	Zhrnutie.....	41
6	Cenová elasticita dopytu.....	43
6.1	Elasticita a príjem.....	46
6.2	Činitele vplývajúce na elasticitu dopytu.....	46
6.3	Cenová elasticita ponuky.....	46
6.4	Činitele vplývajúce na elasticitu ponuky.....	47
6.5	Zhrnutie.....	47
7	Trh a trhová konkurencia.....	48
7.1	Konkurencia medzi ponukou a dopytom (výrobcom a spotrebiteľom).....	48
7.2	Konkurencia na strane ponuky (medzi výrobcami).....	48
7.3	Konkurencia na strane dopytu (medzi spotrebiteľmi).....	48
7.4	Dokonalá konkurencia.....	49
7.5	Nedokonalá konkurencia.....	49
7.5.1	Monopol.....	50
7.5.2	Oligopol.....	50
7.5.3	Monopolistická konkurencia.....	51
7.6	Zhrnutie.....	51
8	Trhy výrobných faktorov.....	52
8.1	Ceny výrobných faktorov.....	52
8.2	Zákon klesajúceho hraničného produktu.....	54
8.3	Ceny výrobných faktorov – ich konkrétne formy.....	57
8.4	Zhrnutie.....	57
9	Trh pôdy a pozemková renta.....	57
9.1	Dopyt po pôde.....	58
9.2	Ponuka pôdy.....	60

9.3	Problémy spoločného vlastníctva.....	62
9.4	Cena pôdy pri predaji a kúpe.....	64
9.5	Zákon klesajúcich výnosov a trh pôdy.....	65
9.6	Zhrnutie.....	66
10	Trh práce a mzda.....	67
10.1	Dopyt po práci.....	67
10.2	Ponuka práce.....	68
10.3	Podstata a formy mzdy.....	71
10.4	Mzdové rozdiely a mzdová diskriminácia.....	72
10.5	Zhrnutie.....	74
11	Trh kapitálu. Úrok a zisk.....	75
11.1	Dopyt po kapitáli.....	75
11.2	Ponuka kapitálu.....	77
11.3	Zisk.....	79
11.4	Zhrnutie.....	80
12	Podnik, podnikanie, výrobné faktory a transformačný proces podniku	81
12.1	Podstata podniku a podnikania.....	81
12.2	Podnik ako cieľovoorientovaný systém	84
12.3	Druhy podnikov.....	86
12.4	Právne formy podnikov.....	88
12.4.1	Podnik živnostníka	89
12.4.2	Obchodné spoločnosti.....	90
12.4.3	Družstvo	93
12.5	Združovanie podnikov	94
12.6	Podnikové výrobné faktory	95
12.6.1	Majetok podniku	95
12.6.2	Pracovná sila	99
12.7	Podnikový transformačný proces	100
12.7.1	Zásobovanie	100
12.7.2	Výroba	102
12.7.3	Predaj	103
12.8	Náklady podniku.....	104
12.9	Kapitál a hospodársky výsledok podniku.....	108
12.10	Zhrnutie.....	111

13	Makroekonomická analýza.....	112
13.1	Agregátna ponuka a agregátny dopyt.....	112
13.2	Makroekonomická rovnováha.....	114
13.3	Zhrnutie.....	115
14	Meranie výkonnosti ekonomiky.....	116
14.1	Hrubý domáci produkt a hrubý národný produkt.....	116
14.2	Čistý domáci produkt.....	116
14.3	Nominálny a reálny hrubý domáci produkt.....	117
14.4	Implicitný cenový deflátor (Deflátor HDP).....	117
14.5	Explicitné cenové indexy.....	118
14.6	Metódy výpočtu hrubého domáceho produktu.....	119
14.7	Zhrnutie.....	120
15	Makroekonomické vzťahy medzi spotrebou, úsporami, investíciami a hrubým domácim produktom.....	121
15.1	Vzťah medzi spotrebou a úsporami	121
15.2	Investície a dopyt po investíciách.....	122
15.3	Multiplikátor a akcelerátor.....	123
15.4	Zhrnutie.....	125
16	Cyklický vývoj hospodárstva.....	126
16.1	Teórie cyklického vývoja ekonomiky.....	127
16.2	Zhrnutie.....	128
17	Peniaze v trhovej ekonomike.....	129
17.1	Podstata peňazí	129
17.2	Peňažné agregáty	130
17.3	Funkcie peňazí.....	130
17.4	Kvantitatívna teória peňazí.....	131
17.5	Keynesovská teória peňazí.....	132
17.6	Teória preferencie likvidity.....	132
17.7	Monetaristická teória peňazí.....	133
17.8	Peňažný trh.....	134
17.9	Banková sústava	135
17.10	Zhrnutie.....	136
18	Inflácia	137
18.1	Podstata a formy inflácie.....	137
18.2	Dopytová inflácia (inflácia ťahaná dopytom).....	138

18.3	Nákladová inflácia (inflácia tlačaná nákladmi).....	139
18.4	Importovaná a zmiešaná inflácia.....	139
18.5	Dôsledky inflácie.....	140
18.6	Zhrnutie.....	141
19	Nezamestnanosť.....	142
19.1	Typy nezamestnanosti.....	142
19.2	Príčiny nezamestnanosti.....	143
19.3	Zhrnutie.....	144
20	Nezamestnanosť a inflácia	145
20.1	Phillipsova krivka.....	145
20.2	Zhrnutie.....	146
21	Úloha štátu v modernej ekonomike	147
21.1	Ekonomická teória a hospodárska politika	147
21.2	Podstata hospodárskej politiky.....	147
21.3	Subjekty hospodárskej politiky.....	147
21.4	Ciele hospodárskej politiky.....	148
21.5	Nástroje hospodárskej politiky.....	149
21.6	Zhrnutie.....	150
22	Monetárna politika	151
22.1	Nástroje monetárnej politiky.....	151
22.2	Typy monetárnej politiky.....	153
22.3	Zhrnutie.....	153
23	Fiškálna politika	154
23.1	Štátny rozpočet.....	154
23.2	Nástroje fiškálnej politiky	156
23.2.1	Zabudované stabilizátory	156
23.2.2	Zámerné (diskrétné) opatrenia	157
23.3	Crowding out effect (vytláčací efekt)	158
23.4	Lafferova krivka – dane a ekonomický rast	158
23.5	Zhrnutie	159
24	Problémy ekonomického rastu.....	161
24.1	Teórie ekonomického rastu.....	162
24.2	Neokeynesovské modely ekonomického rastu.....	162

24.3	Neoklasické teórie rastu.....	163
24.4	Zhrnutie.....	164
25	Medzinárodné ekonomické vzťahy	165
25.1	Medzinárodný obchod.....	166
25.2	Teória komparatívnych výhod.....	167
25.3	Typy obchodnej politiky.....	167
25.4	Zhrnutie.....	171
26	Medzinárodná menová sústava	172
26.1	Kingstonské dohody.....	174
26.2	Európsky menový systém a európska menová únia	175
26.3	Zhrnutie.....	178
27	Medzinárodná ekonomická integrácia	179
27.1	Formy ekonomickej integrácie.....	179
27.2	Integrácia v západnej Európe	180
27.3	Európska únia.....	180
27.4	Inštitúcie Európskej únie.....	182
27.5	Slovensko a Európska únia.....	182
27.6	Európske združenie voľného obchodu.....	186
27.7	Zhrnutie.....	187
28	Globalizácia	188
28.1	Pozitívne a negatívne stránky globalizačných procesov	189
28.2	Zhrnutie.....	190
	Zoznam skratiek a symbolov.....	191